

عصر اقتصاد

کاهش ۵۰ درصدی مصرف آب در فولاد سنگان

صفحه ۶

[www.asre-eghtesad.com](#) [@ asreeghtesad](#) [asre_eghtesad](#) [asre_eghtesaad](#)

با خیال راحت گران کنید

«منتظر افزایش قیمت زعفران باشید.»

تبریک عرض می‌کنیم خدمت مسئولان عزیزی که همیشه ما را برای افزایش قیمت‌ها آماده می‌کنند و نمی‌گذارند یک‌هو شگفت‌زده شویم. با تشکر ویژه، لازم است خدمت‌تان عرض کنیم که با خیال راحت گران کنید. ما دیگر قسمت شگفت‌زده شدن مغرمان کار نمی‌کند و با گرانی‌ها شوکه نمی‌شویم. همین پیش‌پا‌ی‌تان شیر خام گران شد و باز قیمت لبنیات ورم کرد، ولی ما حتی یکی از ابروهای‌مان هم از جایش تکان نخورد و بالا و پایین نشد.

«لولی ملول»

تبریک به مسئولین

با توجه به گرانی سرسام‌آور خودروهای صفر در بازار رخ داد؛

کوک بازار خودروهای دست دوم با جیب مشتریان

صفحه ۳

حمام خون بازار کریپتو

بیت‌کوین چشم‌به‌راه هدیه کریسمس فدرال رزرو

صفحه ۵

انقلاب سبز جهان

از وعده تا عمل

صفحه ۷

حمایت واقعی از رسانه‌ها در شفافیت و اعتماد است، نه در محدودیت و انضباط گرابیی

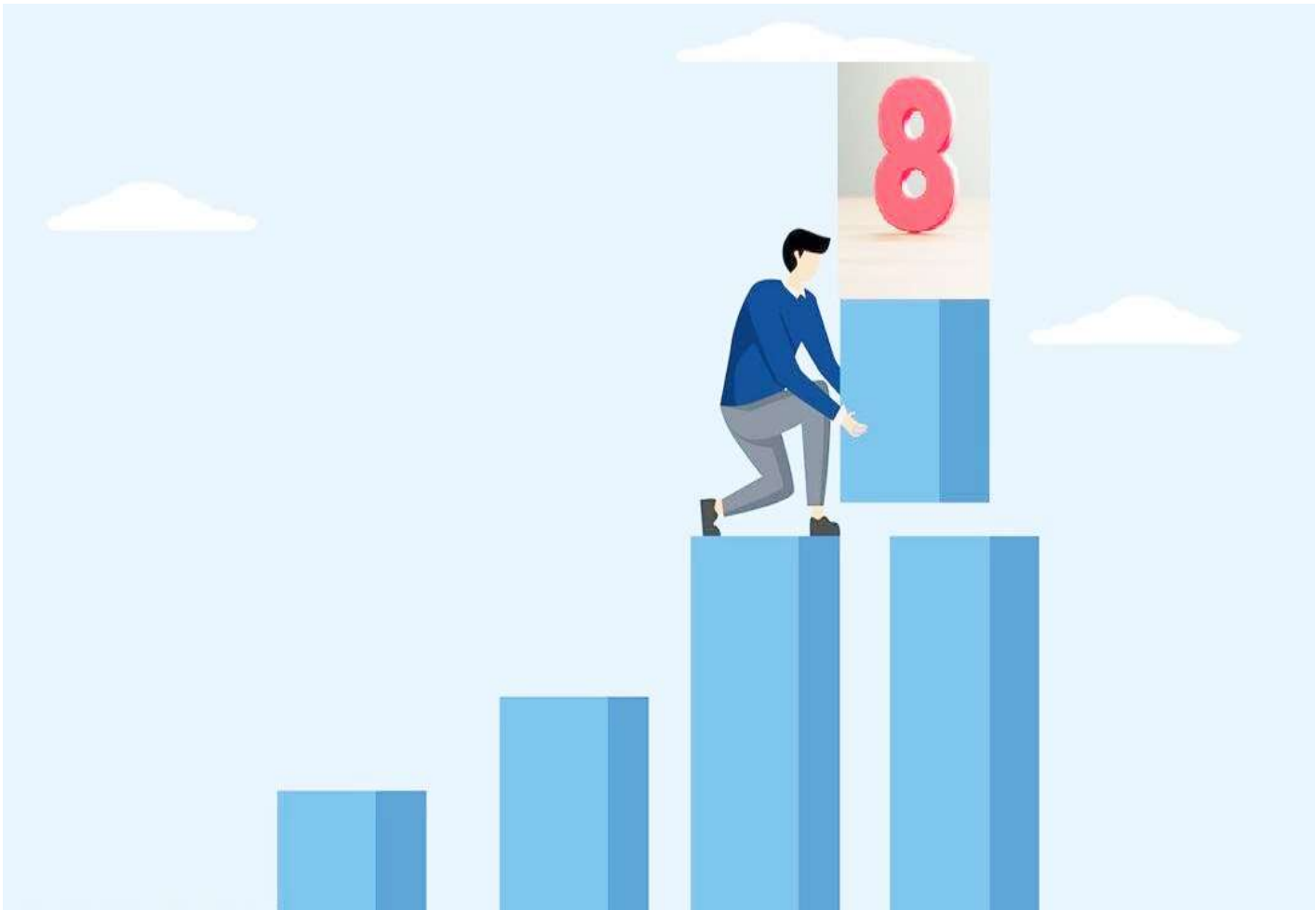
داور رقابت یا رقیب دآوری!

صفحه ۸

اصلاح نظام بانکی با محور شفافیت و پایان بنگاه‌داری

صفحه ۵۵

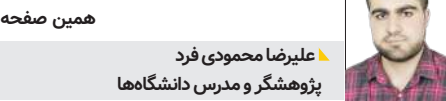
سنگو و خزانه‌دار اتاق اصناف ایران در گفت‌وگو با عصر اقتصاد مطرح کرد

رشد ۸ درصدی بی‌ضمانت

صفحه ۲

سرمقاله

مدیریت سلیقه‌ای و از بالا به پایین: بلای جان حکمرانی و سازمان در عصر پیچیدگی

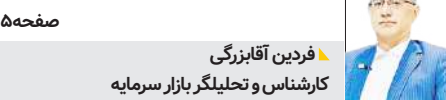

همین صفحه

علیرضا محمودی فرد
پژوهشگر و مدرس دانشگاه‌ها

یادداشت

احیای بورس از مسیر تعامل جهانی

صفحه ۵

فریدین آقابرزگی
کارشناس و تحلیلگر بازار سرمایه

یادداشت

سبدهای صد و چهل درصدی

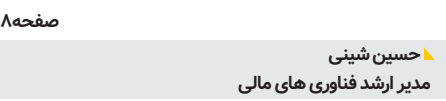

همین صفحه

راضیه حسینی
روزنامه نگار

یادداشت

هوش مصنوعی؛ پیشران بهره‌وری در پرداخت الکترونیک ایران

صفحه ۸

حسین شینی
مدیر ارشد فناوری های مالی

سبدهای صد و چهل درصدی

راضیه حسینی- روزنامه نگار

عضو کمیسیون عمران مجلس: «چاره‌ها تا ۷۰ درصد سبد خانوار را می‌بلعد / شورای‌عالی مسکن باید فوراً تشکیل شود.»

چند وقت پیش خبری دیگر حاکی از این بود که هفتاد درصد دستمزد خانوادہ‌ی چهارنفره صرف خوراک می‌شود. هفتاد درصد هم که صرف اجاره‌خانه می‌شود، تا همین‌الان صد و چهل درصد از سبد خانوار مصرف شده است. یعنی هر خانواده علاوه بر سبد خودش، باید چهل درصد از یک سبد دیگر هم، که نمی‌دانیم کجاست و چطور می‌شود به دستش آورد، بردارد. این در حالی است که خانوادہ‌ی موردنظر هیچ هزینه‌ی دیگری نداشته باشند. موجوداتی با سیر ایمنی باشند که هیچ درد و مرضی به آن‌ها نهدوز نمی‌کند و اصلاً نیاز به درمان ندارند، همین‌طور افرادی فراطبیعی باشند که پوست بدن‌شان خودبه‌خود لباس تولید می‌کند و نیاز به هیچ پوشاکی هم ندارند. برای درس‌ومشق چچه‌ها هم از برگ درختان و مرکب طبیعی استفاده می‌کنند. مدرسه‌ها هم همگی رایگان هستند و برای رفت‌وآمد، از جاروی هری پاتر استفاده می‌کنند. اگر یکی از این شرایط نباشد، احتمالاً یک و نیم سبد فرضی دیگر به آن چهل درصد باید اضافه شود!

ما که هنوز نفهمیده‌ایم این سبدهای فرضی کجا هستند و چطور می‌توان ارزان چیزی برداشت. اصلاً چطور درصدها هیچ‌وقت در، صد نیستند و همیشه برای ما مردم، در دویست و سیصد می‌شوند و چطور باید از صددرصد یک سبد، صد و چهل درصد برداریم؟ می‌دانیم مشکل از ماست که در مدرسه ریاضی را درست‌وحسابی و مثل مسئولان یاد نگرفتم. خودمان را محدود به قوانین نوشته در کتاب کردیم و اصلاً به فراتر از آن‌ها فکر نکردیم. مثلاً هیچ‌وقت فکر نکردیم دودو تا ممکن است برای برخی بشود هزار تا و برای برخی صفر! بعضی عددها برای بعضی‌ها زیر رادیکال هم که بروند انگار توان‌دار شده‌اند و بزرگ می‌شوند، اما برای آدم‌های معمولی، عددهای توان‌دار هم زیر رادیکالی می‌شوند.

ما درس‌مان را درست‌وحسابی نخواندیم و الان نمی‌فهمیم سبدمان چند درصد جا دارد و زندگی‌مان در چند تا سبد جا می‌شود؟

سازمان آگهی‌های

روزنامه عصر اقتصاد

۰۹۱۳۲۹۰۶۰۵۴

۸۶۰۹۶۲۴۵

www.asre-eghtesad.com

روزنامه بین المللی اقتصادی ایران

مدیریت سلیقه‌ای و از بالا به پایین: بلای جان حکمرانی و سازمان در عصر پیچیدگی

علیرضا محمودی فرد - پژوهشگر و مدرس دانشگاه‌ها

مدیریت «سلیقه‌ای» (Taste-Based Management) را باید صورتی پاتولوژیک و نابالغ از «رهبری اقتضایی» دانست که در آن، معیار تصمیم‌گیری‌های کلان، نه داده‌ها، قوانین، استراتژی یا خرد جمعی، که «تمایلات، احساسات و علائق شخصی» تصمیم‌گیرنده نهایی است. این پدیده، که اغلب در قالب مدیریت «از بالا به پایین» (Top-Down) خودنمایی می‌کند، به بلایی جان‌ساز برای سازمان‌ها، نهادها و حتی اقتصاد مَلّی بدل شده است. این نوشتار به واکاوی ابعاد این معضل و پیامدهای ویران‌گر آن می‌پردازد.

ریشه‌های روان‌شناختی و جامعه‌شناختی

تئوری ذهنیت اقتدارگرا (تئودور آدرنو): می‌توان توضیح داد که مدیران سلیقه‌ای، اغلب از "ذهنیت اقتدارگرا" رنج می‌برند؛ نیازی روانی به اطاعت محض از مافوق و اعمال قدرت مطلق بر زیردستان؛ این تئوری، منشأ روانی این رفتار را توضیح می‌دهد.

سوءاستفاده از "تئوری نمایندگی" (Agency Theory): در این تئوری، زمانی که "کارگزار" (مدیر) منافع "کارگزار" (سهام‌دار/جامعه) را فدای منافع شخصی خود کند، "مسئله نمایندگی" رخ می‌دهد. مدیریت سلیقه‌ای، اوج مسئله نمایندگی است، جایی که مدیر از اختیارات خود برای ارضای سلیقه شخصی بهره می‌برد.

مفهوم "سرمایه نمادین" (پیر بوردیو): تصمیم‌های سلیقه‌ای اغلب برای انباشت "سرمایه نمادین" (اعتبار، پرستیژ، شهرت، قدرت‌طلبی و...) برای مدیر است، نه برای تحقق اهداف سازمان. هر پروژه عظیم و بی‌فایده‌ای که تنها به‌نام مدیر تمام می‌شود، مصداق این مفهوم است.

۱. **تئوری هرج و مرج سلیقه‌ای: از نظم کاذب تا بی‌نظمی واقعی**
سازمان یک «سیستم پیچیده» (Complex System) است. مدیریت سلیقه‌ای با تقلیل این پیچیدگی به ساده‌سازی‌های خطرناک، یک «نظم کاذب» ایجاد می‌کند. این نظم کاذب دارای چند ویژگی است:

غیرقابل پیش‌بینی بودن: عدم وجود الگوی مشخص، هرگونه برنامه‌ریزی بلندمدت را ناممکن می‌سازد.

فقدان قابلیت اطمینان: معیارهای ارزیابی دائماً در حال تغییر است، بنابراین هیچ عمل درستی ذاتاً «درست» نیست، مگر آنکه مورد «پسند» فرد تصمیم‌گیرنده قرار گیرد.

تخریب «سرمایه اعتماد»: هنگامی که پاداش و تنبیه بر اساس عملکرد و شایستگی نباشد، بلکه بر اساس نزدیکی به سلیقه مدیر باشد، اعتماد که بنیان سرمایه اجتماعی است، تخریب می‌شود.

۲. پیامدهای ویران‌گر: اتانومی یک فاجعه سازمانی

فرسایش سرمایه انسانی: توانمندترین، خلاق‌ترین و متعهدترین نیروها که عموماً دارای «استقلال رای» هستند، یا سازمان را ترک می‌کنند، یا دچار «سندرم حاضرغایب» (Presenteeism) و بی‌انگیزگی می‌شوند؛ سازمان به‌تدریج از افراط «طیوع» پر می‌شود، نه افراد «شایسته».

خنثی‌سازی نوآوری و خلاقیت: نوآوری محصول «تنوع فکری» و «آزادی عمل» است. مدیریت سلیقه‌ای، با تحمیل یک «الگوی واحد فکری»، هرگونه ایده خارج از چارچوب ذهنی مدیر را سرکوب می‌کند؛ در چنین محیطی، «تفکر همگرا» حاکم شده و «تفکر واگرا» نابود می‌شود.

تولید بی‌عدالتی ساختاری: وقتی معیارها شخصی شود، تبعیض سیستماتیک نهادینه می‌گردد. ترفیع، بودجه و منابع، نه بر اساس نیاز و شایستگی، بلکه بر اساس «علقه» توزیع می‌شود.

شکل‌گیری فرهنگ «بله‌قربان‌گو»: در این سیستم، مهارت اصلی

وزارت امور اقتصادی و دارایی با تشکیل ستادهای توسعه منطقه‌ای، رویکردی نو را در حکمرانی اقتصادی کشور آغاز کرده است، مدلی که هدف آن تمرکززدایی و مشارکت مستقیم استان‌ها در تصمیم‌گیری و سرمایه‌گذاری است.

به گزارش مهر، از نخستین روزهای انتصاب سیدعلی مدنی‌زاده در وزارت اقتصاد، مفهوم «رشد عدالت‌محور» به‌عنوان محور برنامه‌ها مطرح شد. به اعتقاد او، رشد واقعی زمانی محقق می‌شود که مردم هر استان در تعیین مسیر توسعه خود نقش‌آفرین باشند. این دیدگاه مردمی مبنای ایجاد نهادهای میان‌دست به نام ستادهای توسعه منطقه‌ای شد تا فاصله سیاست‌گذاری ملی با نیازهای محلی را از میان بردارند.

شهریورماه ۱۴۰۴ وزیر اقتصاد برای نخستین‌بار از این طرح سخن گفت و تنها دو ماه بعد، در سفر به آذربایجان شرقی، نخستین ستاد توسعه منطقه‌ای شمال‌غرب کشور را افتتاح و اعلام کرد: «تحول اقتصادی ایران از اصلاح مناطق آزاد آغاز می‌شود.» او وعده داد بخشنامه‌های محدودکننده تجارت آزاد لغو می‌شوند تا فضا برای سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی امن‌تر شود.

ستادهای توسعه منطقه‌ای وظیفه دارند مسائل اقتصادی هر استان را شناسایی، طرح‌های سرمایه‌گذاری را طراحی و تأمین مالی کرده و مجوزهای لازم را پیگیری کنند. مدنی‌زاده می‌گوید از این پس حل مشکلات اقتصادی در سطح استان‌ها برعهده این ستادهاست. کارشناسان این تصمیم را گامی عملی در مسیر تمرکززدایی اقتصادی و تحقق اهداف برنامه هفتم توسعه می‌دانند.

به گفته رضا رادمنش، اقتصاددان، ایران سال‌هاست از نبود نهادهای میان‌سطح رنج می‌برد و این ستادها می‌توانند حلقه ارتباطی میان سیاست‌های کلان و واقعیت‌های اجرایی هر منطقه باشند. اگر اختیارات کافی به آن‌ها داده شود، بهره‌وری سرمایه‌گذاری و بازده اقتصادی افزایش خواهد یافت.

وزیر اقتصاد در طرح خود بر پیوند توسعه منطقه‌ای با سند آمایش سرزمین تأکید دارد تا سرمایه‌گذاری‌ها بر اساس مزیت‌های واقعی هر منطقه هدایت شوند، نه بر پایه الگوهای یکسان‌ساز ملی. غلامرضا مهدوی، مشاور پیشین سازمان برنامه و بودجه، این رویکرد را تحولی ساختاری می‌داند که می‌تواند رشد را از توزیع بودجه به سمت ارتقای بهره‌وری و عدالت سوق دهد.

انتخاب مناطق آزاد به‌عنوان پایگاه آغاز این تحول حامل پیام آشکاری از بازتعریف نقش آن‌هاست؛ از گذرگاه ارتباط با واردات به موتور صادرات غیرنفتی.

در مجموع، راه‌اندازی ستادهای توسعه منطقه‌ای صرفاً تغییر سازمانی نیست، بلکه آغاز فصل تازه‌ای در حکمرانی اقتصادی ایران است؛ فصلی که محور آن، تصمیم‌سازی محلی، عدالت در فرصت‌های اقتصادی و مشارکت مردم در مسیر رشد پایدار است.

راهکار مسئولین

کار/یکاتور / طرح: علی قناعت

آشپز سرگشته
www.ashpazsargشته.com

آمریکا در آستانه تغییر مسیر

تعرفه‌ای ترامپ

دولت دونالد ترامپ در حال آماده‌سازی طرحی جایگزین برای حفظ سیاست تعرفه‌های خود است، زیرا دیوان عالی ممکن است اختیارات اصلی تعرفه‌ای او را لغو کند.

مقامات واشنگتن اعلام کردند که وزارت بازرگانی و دفتر نماینده تجاری گزینه‌هایی را بر اساس بخش‌های ۳۰۱ و ۱۲۲ قانون تجارت بررسی کرده‌اند؛ اما این ابزارها کندتر و محدودتر از اختیارات فعلی‌اند. پرونده قضایی درباره قانون اختیارات اقتصادی اضطراری بین‌المللی متمرکز است که ترامپ با استناد به آن تعرفه‌های متقابل بر واردات جهانی وضع کرد.

کاخ سفید تأکید دارد که صرف‌نظر از نتیجه دادگاه، تعرفه‌ها بخش ثابت سیاست سیاست اقتصادی دولت خواهند بود. برآورد بلومبرگ نشان می‌دهد کل نرخ تعرفه مؤثر بر واردات آمریکا حدود ۱۴.۴ درصد است و در صورت لغو آنها، دولت احتمالاً فوراً جایگزینی تصویب خواهد کرد.

ترکیه مدل تازه حمایت درآمدی را آزمایش می‌کند

دولت ترکیه نسخه آزمایشی برنامه‌ای با عنوان «درآمد شهروندی» را آغاز می‌کند، طرحی که هدف آن تضمین حداقل درآمد برای خانوارهای کم‌درآمد بدون کاهش انگیزه اشتغال است.

این برنامه در چارچوب میان‌مدت سال ۲۰۲۶ تعرفیف شده و پرداخت‌های تکمیلی دولت بر پایه فاصله درآمد واقعی هر فرد تا آستانه حداقل درآمد طراحی می‌شود. مرحله نخست اجرا در استان‌های محروم و سپس در مناطق زلزله‌زده فوریه ۲۰۲۳ انجام خواهد شد.

در گام بعدی، شهرهای بزرگ با فقر شهری بالا تحت پوشش قرار می‌گیرند. بر اساس طرح جدید، حمایت مالی پس از اشتغال بافاصله قطع نمی‌شود و تا حدود یک سال ادامه دارد؛ سیاستی که به گفته مقامات، با کاهش کار غیررسمی و افزایش مشارکت در بازار کار همراه خواهد شد.

چین، ژاپن را تحریم کرد

چین در اقدامی تلافی‌جویانه علیه مواضع ژاپن درباره تایوان، واردات تمام محصولات دریایی و شیلات ژاپنی را ممنوع کرد.

دولت پکن با ارسال یادداشتی رسمی به توكيو اعلام کرد از این پس هیچ کالای ماهی، صدف یا فرآورده دریایی از ژاپن پذیرفته نخواهد شد. این تصمیم پس از اظهارات سائانه تاکاچی، نخست‌وزیر ژاپن، اتخاذ شد که هشدار داده بود حمله احتمالی چین به تایوان موجودیت ژاپن را تهدید می‌کند و می‌تواند به مداخله نظامی منجر شود.

پکن ضمن محکوم کردن این موضع، از شهروندان خود خواست از سفر به ژاپن خودداری کنند؛ اقدامی که لغو گسترده تورهای گردشگری و خسارت اقتصادی برای ژاپن در پی دارد. جالب آن‌که همین یک ماه پیش، چین محدودیت واردات شیلات ژاپنی را کاهش داده بود، ولی اکنون با تجدید تنش‌ها دوباره ممنوعیت کامل را برقرار کرده است. پیش‌تر به دلیل رهاسازی آب آلوده نیروگاه فوکوشیما در اقیانوس، دولت چین محدودیت‌های شدیدی بر واردات شیلات ژاپنی اعمال کرده بود و اکنون این پرونده با جنبه سیاسی جدیدی روبه‌رو شده است.

کاهش پیش‌بینی رشد منطقه یورو در سال ۲۰۲۶ به‌دلیل تنش‌های تجاری

اتحادیه اروپا روز دوشنبه پیش‌بینی رشد اقتصادی منطقه یورو در سال ۲۰۲۶ را کاهش داد و اعلام کرد که اقتصاد اروپا در معرض فشارهای ناشی از ریسک‌های تجاری و ژئوپولیتیک قرار گرفته است.

کمیسسیون اروپا پیش‌بینی می‌کند میانگین رشد این منطقه با بیست کشور عضو و پول واحد یورو به ۱٫۲ درصد برسد، در حالی که رقم قبلی ۱٫۴ درصد بود. برای کل اتحادیه با بیست‌وهفت کشور، رشد ۱٫۴ درصدی پیش‌بینی شده که اندکی کمتر از تخمین ماه مه است.

نهاد اجرایی بروکسل تأکید کرد که اقتصاد «بسیار باز» اروپا هنوز در برابر محدودیت‌های تجاری آسیب‌پذیر است، هرچند توافق‌های اخیر آمریکا با برخی شرکا قدری از ابهامات را کاهش داده است. اتحادیه همچنین انتظار دارد تورم منطقه یورو در سال ۲۰۲۵ به ۲٫۱ درصد و در سال ۲۰۲۶ به ۱٫۹ درصد برسد؛ نزدیک به هدف بانک مرکزی اروپا.

راه‌اندازی خدمات هوایی میان هند و افغانستان

افغانستان با هدف جبران کاهش تجارت با پاکستان، اعلام کرد به‌زودی همراه هند خدمات حمل بار هوایی مستقیم را فعال می‌سازد.

نورالدین عزیززی، وزیر تجارت افغانستان، در دیدار با مقامات ده‌لی نو خواستار گسترش مسیرهای هوایی و ایجاد مراکز ترانزیت کالا شد. آنانید پرکاراش، مقام وزارت خارجه هند، گفت کریدورهای کابل با دهلی و امریتسار آماده پذیرش پروازهای باری هستند و پس از دریافت اسناد از کابل، فعالیت آنها آغاز خواهد شد.

پاکستان که حريم هوایی خود را به‌روی هواپیماهای هندی بسته است، مانع پرواز شرکت‌های هندی به افغانستان شده، اما خطوط افغانی همچنان در مسیر مسافریری فعال‌اند. طبق برآورد بانک جهانی، پاکستان تأمین‌کننده کالاهای ۴۵ درصد صادرات افغانستان بوده است، اما اکنون کابل به سمت ارتباط با ایران، ترکمنستان و روسیه می‌رود.

سخنگو و خزانه‌دار اتاق اصناف ایران در گفت‌وگو با عصر اقتصاد مطرح کرد

رشد ۸ درصدی بی‌ضمانت

می‌شود که تمام برنامه‌ها دارای ضمانت اجرایی واقعی باشند.

امیدوار تصریح کرد: برای این منظور، لازم است مقررات و رویه‌های پایین‌دستی با نقشه راه هم‌جهت شوند

و صدای کارشناسان، فعالان اقتصادی و مردم در سیاست‌گذاری‌های اجرایی شنیده شود.

وی در ادامه با اشاره به دیدگاه پیتر دراگر گفت: همان‌گونه که او تأکید دارد، «داده زمانی ارزشمند است که مدیران را شگفت‌زده کند و نگاه آن‌ها به واقعیت را اصلاح نماید.» از این منظر، تصمیم‌گیری مبتنی بر داده و بازخورد مردمی باید در کانون اجرای نقشه راه قرار گیرد.

او در پایان با اشاره به سخن معروف میلتون فریدمن گفت: سیاست‌ها را نه براساس نیت‌ها، بلکه با نتایج و عواقب آن باید سنجید. از همین‌رو تضمین اجرای نقشه راه اقتصادی، باید بر پایه نظام ارزیابی نتایج و پاسخ‌گویی عملی استوار باشد.

وی تأکید کرد: وزارت اقتصاد باید توان اجرایی خود را در راستای این ضمانت‌ها متمرکز سازد و با بهره‌گیری از ظرفیت دولت، مجلس، فعالان اقتصادی و مردم، مکانیزم‌های مبتنی بر داده را به بستر تصمیم‌سازی ببرد تا از تسهیل‌ها به بالا چانه‌زنی مؤثر برای اصلاح روندها شکل گیرد.

مستلزم همبستگی، اراده، و سیستم عمل کردن تمام سطوح مدیریتی کشور است و بدون قدرت اجرایی منسجم و اختیارات کافی، تحقق اهداف ممکن نیست.

وی خاطرنشان کرد: حتی اگر فرض کنیم برنامه‌های وزارت اقتصاد در مسیر درستی قرار دارند، باید پرسید آیا در بدنه دولت چنین هماهنگی و اراده‌ای وجود دارد؟ وقتی تصمیمی ساده مانند رفع فیلترینگ چند پلتفرم سال‌ها معطل کارگروه‌ها می‌ماند، چگونه می‌توان انتظار داشت همان ساختار، اقتصاد دیجیتال را متحول کند؟

سخنگوی اتاق اصناف ایران افزود: موضوع بهبود فضای کسب‌وکار نیز در بسیاری از اسناد و قوانین مانند قانون بهبود مستمر فضای کسب‌وکار دیده می‌شود، اما در عمل اجرا نشده است. نمونه اخیر آن بی‌توجهی به پیشنهاد اتاق بازرگانی برای هم‌زمان‌سازی تعطیلات آخر هفته با تعطیلات جهانی است؛ مسئله‌ای کاملاً کارشناسی که با وجود حمایت بخش خصوصی، نهایتاً نادیده گرفته شد.

وی افزود: در حوزه جذب

سرمایه‌گذاری خارجی نیز فضای نامطمئن اقتصادی، تحریم‌ها و سیاست‌گذاری‌های ناپایدار، مانع اصلی هستند. به گفته او، توسعه پایدار و افزایش رفاه عمومی زمانی محقق

می‌کند، اما همان‌گونه که در اسناد بالادستی تصریح شده، تحقق آن نیازمند الگوی آشناری و هم‌افزایی میان نهادهای اجرایی کشور است. وی به گفته وی، این نقشه راه در وزارتخانه در چارچوب برنامه هفتم توسعه قابل تحقق است.

وی افزود: این راهبردها شامل بهبود فضای کسب‌وکار و سرمایه‌گذاری، توسعه دیپلماسی مالی و اقتصادی، توانمندسازی و مردمی‌سازی اقتصاد، ارتقای پایدار مالی دولت، مشارکت مؤثر در حکمرانی اقتصادی، توسعه اقتصاد دیجیتال و حکمرانی هوشمند، بازآفرینی اعتماد اقتصادی و در نهایت توسعه نظام تأمین مالی و سرمایه‌گذاری است.

امیدوار اظهار کرد: وزارتخانه در کنار این راهبردها، شش پروژه کلان اجرایی را نیز معرفی کرده است؛ از جمله هوشمندسازی نظام مالیاتی، نوسازی نظام گمرکی و تسهیل تجارت خارجی، طرح اعتبار ملی، طرح رویش برای آرداسازی ثروت‌های راکد، مولدسازی دارایی‌ها و همچنین مدیریت بهره‌برداری و تأمین مالی ۲۰ طرح پيشران کشور.

سخنگوی اتاق اصناف ایران تصریح کرد: اگرچه این برنامه‌ها چشم‌انداز رشد ۸ درصدی وزارت اقتصاد را ترسیم

دولت راه تازه‌ای برای تنظیم بازار باز کرد

چهار ماه مهلت برای واردات کالاهای ضروری بدون انتقال ارز

کالای ایرانی است.

ثبت سفارش واردات کالاهای اساسی از سوی استان‌های مرزی یا از طریق ثبت آمار ورود توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت الزامی است و مجوز ترخیص کالا از طریق گمرک جمهوری اسلامی ایران صادر می‌شود.
استاندانان موظف‌اند با هماهنگی وزارت صنعت، معدن و تجارت،

خوراکی، نهاده‌های دامی (گندم، ذرت، جو و کنجاله)، گوشت قرمز و ... توسط استان‌های مرزی، بدون الزام به طی مراحل انتقال ارز و با تأیید این کالاه‌ها به‌عنوان «کالای اساسی» مجاز اعلام

شد.
ترخیص کالاهای ایرانی صادراتی که در چارچوب مقررات این مصوبه وارد شده‌اند، منوط به رفع تعهد ارزی صادرات

عصر اقتصاد، گروه ایران - معاون اول رئیس‌جمهور با ابلاغ مصوبه جدید هیئت وزیران، ضوابط ورود، ترخیص، توزیع و نظارت بر واردات کالاهای اساسی از طریق استان‌های مرزی را تعیین کرد.
این مصوبه با هدف تضمین تأمین به‌موقع کالاهای ضروری و تنظیم بازار داخلی صادر شده و دستگاه‌های اجرایی چهار ماه فرصت دارند آن را اجرا کنند.

رئیس‌جمهور مصوبه هیئت وزیران را که به پیشنهاد مشترک سازمان برنامه و بودجه کشور، وزارت کشور، وزارت جهاد کشاورزی، وزارت صنعت، معدن و تجارت و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تدوین شده بود، ابلاغ کرد.
این مصوبه بر اساس اصل ۱۳۸ قانون اساسی و با هدف تسهیل تأمین کالاهای اساسی مورد نیاز کشور از طریق استان‌های مرزی وضع شده است.

بر اساس این مصوبه، واردات کالاهای اساسی ازجمله برنج، روغن

عصر اقتصاد، گروه ایران - رییس گروه اقتصادی دفتر مقام معظم رهبری گفت که طرح مسکن‌دار کردن دهک‌های پایین در ۲۰۲۰ محله آغاز شده و در این طرح افراد مشمول با هر میزان وسیع پرداخت، خانه‌دار می‌شوند.
علی آقامحمدی، رییس گروه اقتصادی دفتر مقام معظم رهبری در جمع خبرنگاران درباره آخرین وضعیت تمامی مسکن خانوار ۲۰۲۰ محله شناسایی شده از دام‌های کم درآمد اظهار داشت: در ۲۰۲۰ محله ۱۹ میلیون و ۷۰۰ هزار جمعیت زندگی می‌کنند که اغلب بافت این محلات با بافت‌های فرسوده و یا حاشیه نشین هستند.

وی ادامه داد: برای بازسازی و نوسازی این محلات ساختار مدیریتی توسط خود مردم ایجاد شده و کسی خارج از مردم در این ساختار حضور ندارد به طوری‌که هر کوچه یک شهردار از اعضای خود اهالی دارد بنابراین هر ۳۰ الی ۴۰ خانوار، ۴۰ ساکن در کوچه یک نماینده دارند که شهردار محله است.
هر ۱۰ الی ۱۲ کوچه یک پهنه مشخصی دارند که مسئول پهنه از خود مردم است.
رییس گروه اقتصادی دفتر مقام معظم

رهبری افزود: کل یک محله یک مسئول خانه دارد که آن مسئول هم منتخب همان ساکنین است و نهادهایی مانند کمیته امداد، ستاد اجرایی فرمان امام، هلال احمر، بهزیستی و ... این پهنه‌ها را پشتیبانی می‌کنند و ارتباط نهاده‌ا با این محلات از طریق مسئول خانه انجام می‌شود.

آقامحمدی در پاسخ به سوال ایلنا مبنی بر اینکه هزینه خانه داری برای متقاضیان واجد شرایط در ۲۰۲۰ محله چقدر تمام می‌شود، گفت: مدل تأمین مسکن در این محلات متفاوت است مانند الگوی نهضت ملی مسکن نیست که برای افراد در مدت زمان مشخصی آورده‌ای تعیین شود و اجبار به پرداخت آن عدد باشند در صورت عدم تأمین مالی، از این طرح

حذف شوند.
در این محلات از واجدان شرایط سوال می‌شود که میزان وسیع برای تأمین خانه چقدر است و بر اساس توان او مسکن طراحی می‌شود.

وی ادامه داد: در حال حاضر ۱۰۹ هزار

نفر در این طرح ثبت نام کردند که برای مثال

عده‌ای گفتند ۵۰ میلیون تومان توان پرداخت دارند و عده‌ای هم ۵۰۰ میلیون تومان. این

داخلی

اجرای مرحله پنجم کالابرگ

الکترونیکی در هفته جاری

احد رستمی، رئیس مرکز اطلاعات رفاهی ایرانیان وزارت کار، از آمادگی دولت برای اجرای مرحله پنجم کالابرگ الکترونیکی خبر داد و گفت که در چهار دوره پیش، بیش از ۱۰۰ هزار میلیارد تومان کالابرگ توزیع شده است. وی با تأکید بر اینکه حذف یارانه ثروتمندان تنها ۲۰ درصد منابع لازم را تأمین می‌کند، افزود: در صورت نهایی شدن هماهنگی‌ها، مرحله پنجم با روش فعلی اعطای اعتبار به خانوارها یا به‌صورت تخفیف خرید کالاهای مصوب از فروشگاه‌ها اجرا می‌شود.

رستمی با اشاره به رضایت گسترده مردم از روش فعلی گفت دولت از مداخله مستقیم در بازار اجتناب کرده و قصد دارد منابع حمایتی را در پایان زنجیره مصرف تخصیص دهد. او افزود: در اجرای احتمالی روش جدید، اقلامی مانند برنج با تا ۲۰ و ۳۰ درصد تخفیف عرضه خواهد شد.

رشد ۲.۸ درصدی تجارت خارجی غیرنفتی نسبت به سال گذشته

آمارهای گمرک نشان می‌دهد تجارت خارجی غیرنفتی ایران در هفت‌ماه نخست اسمال از نظر وزن ۲.۸ درصد رشد و از نظر ارزش دلاری ۹.۷ درصد کاهش یافته است.

بر اساس این گزارش، میزان صادرات غیرنفتی کشور ۹۱.۹ میلیون تن به ارزش ۳۲ میلیارد دلار و واردات ۲۲.۳ میلیون تن به ارزش ۲۴.۲ میلیارد دلار بوده است. مقایسه با دوره مشابه سال گذشته حکایت از افزایش ۳.۲ درصدی حجم صادرات و کاهش نزدیک به ۲ درصدی ارزش آن دارد. همچنین واردات نسبت به مدت مشابه سال پیش از نظر وزن ۱.۶ درصد رشد اما از لحاظ ارزش ۱۶ درصد افت کرده است. در مجموع، وزن کل تجارت خارجی به بیش از ۱۱۴ میلیون تن رسیده است.

تأکید مجلس بر برقراری فوری بیمه تکمیلی بازنشستگان

پژمان‌فر، رئیس کمیسیون اصل نود مجلس شورای اسلامی، در نامه‌ای رسمی به مدیرعامل سازمان تأمین اجتماعی، خواستار اقدام فوری برای تمدید بیمه تکمیلی بازنشستگان کارگری شد.

در این نامه آمده است که از ابتدای آذرماه، قرارداد بیمه تکمیلی درمان خاتمه یافته و به‌رغم مذاکرات انجام‌شده هنوز تمدید نشده است.

وی هشدار داد: قطع بیمه تکمیلی برای بازنشستگان مسن که به دلیل بیماری‌های قلبی، دیابت و سرطان نیاز مبرم به خدمات درمانی دارند، مشکلات و نارضاایتی اجتماعی ایجاد می‌کند. کمیسیون اصل نود از سازمان تأمین اجتماعی خواسته است هرچه سریع‌تر قرارداد جدید را منعقد و وضعیت درمان بازنشستگان را تثبیت کند.

تصویب ۴۸۵ میلیون دلار سرمایه‌گذاری خارجی

در نهمین نشست هیئت سرمایه‌گذاری خارجی کشور، ۶۷ طرح با مجموع ارزش ۴۸۵ میلیون دلار تصویب شد.

این نشست برای نخستین‌بار خارج از تهران و در تبریز، به ریاست مهدی حیدری، سرپرست سازمان سرمایه‌گذاری ایران، و با حضور نمایندگان وزارتخانه‌ها و نهادهای اقتصادی برگزار شد. طرح‌های مصوب شامل حوزه‌های انرژی‌های تجدیدپذیر، معدن، خودرو، دارو، حمل‌ونقل و خدمات هستند. سرمایه‌گذاری از کشورهای امارات، چین، آلمان، ترکیه و هند در این طرح‌ها مشارکت دارند. از ابتدای سال تاکنون حدود ۴۰۰ طرح به ارزش بیش از ۱۲ میلیارد دلار تأیید شده است.

الگوی مصرف سوخت صنایع به شرکت پالایش اعلام شد

ابراهیم شیخ، معاون صنایع عمومی وزارت صنعت، معدن و تجارت، از اعلام رسمی الگوی مصرف سوخت بخش‌های صنعتی، معدنی و صنفی در همراه سال جاری خبر داد.

او گفت: داده‌های مربوط به مصرف سوخت واحدهای تولیدی و میزان افزایش یا کاهش تولید، برای تعیین سهمیه نفت‌گاز در سامانه جامع تجارت ثبت و فرمول محاسبه سهمیه سالانه تعیین شده است. این اطلاعات به ستاد مبارزه با قاچاق، شرکت ملی پالایش و پخش و شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت ابلاغ شده است.

افزایش احتمالی وام روستایی و اتمام بازسازی خانه‌های آسیب‌دیده

حجت‌الاسلام حسین روحانی‌نژاد، نماینده ولی‌فقیه در بنیاد مسکن انقلاب اسلامی، از پایان عملیات بازسازی خانه‌های آسیب‌دیده در جنگ ۱۲ روزه و همچنین ارائه پیشنهاد افزایش تسهیلات مسکن روستایی خبر داد.

وی در آیین اختتامیه ششمین دوره مسابقه عکس «ایستادگی برای ایران» گفت: همه واحدهای نیازمند تعمیر، بازسازی شده و خانه‌های احداثی جدید نیز در حال تحویل به مردم هستند. او با اشاره به ارزیابی خسارات در مناطق آسیب‌دیده به‌ویژه تهران افزود: بازسازی با همکاری شهرداری و بنیاد مسکن با سرعت انجام شد و روند ام‌ادرسازی از نخستین ساعات پس از حملات آغاز شد. به گفته او، این اقدامات نماد ایستادگی ملت و پاسخی به روایت‌های تحریف‌شده دشمنان است. روحانی‌نژاد در ادامه به موضوع وام روستایی پرداخت و اعلام کرد: پیشنهاد افزایش این وام از ۴۰۰ به ۵۰۰ میلیون تومان برای بررسی به دولت ارائه شده است. وی با اشاره به نرخ بهره پنج درصد بازپرداخت بیست‌ساله وام، افزود: توان مالی متقاضیان باید در تصمیم‌گیری لحاظ شود. تاکنون بیش از دو میلیون و ۳۰۰ هزار واحد روستایی کشور با تسهیلات بنیاد مسکن نوسازی شده‌اند.

صادرات نفت عراق به آمریکا به کمترین سطح ماه‌های اخیر رسید

بر اساس داده‌های تازه اداره اطلاعات انرژی آمریکا، میزان صادرات نفت عراق به ایالات متحده در هفته گذشته با کاهش ۵۷ هزار بشکه در روز به ۹۲ هزار بشکه رسید، رقمی که پایین‌ترین سطح چند ماه اخیر محسوب می‌شود.

آمریکا در همین مدت به‌طور میانگین ۵۰۳۳ میلیون بشکه نفت از ۹ کشور وارد کرده که ۶۶۷ هزار بشکه بیش از هفته قبل است. کانادا با روزانه ۳۰۷۶ میلیون بشکه در صدر تأمین‌کنندگان قرار دارد و پس از آن مکزیک، کلمبیا، نیجریه، ونزوئلا، عربستان، برزیل و لیبی قرار گرفته‌اند. کاهش سهم عراق از بازار آمریکا در حالی رخ داده که بغداد در حال مذاکره برای امضای قرارداد توسعه‌ای بزرگ با شرکت اکسون موبیل است و به دنبال افزایش صادرات در سال آینده میلادی خواهد بود.

اختلافات سیاسی، توافق گازی مصر و اسرائیل را متزلزل کرد

توافق گازی ۳۵ میلیارد دلاری میان مصر و رژیم صهیونیستی که قرار بود تا سال ۲۰۴۰ بیش از ۱۳۰ میلیارد متر مکعب گاز تأمین کند، با بحران اجرا روبه‌رو شده است.

تل‌آویو از اجرای اصلاحات مصوب ژوئیه ۲۰۲۵ برای افزایش تدریجی جریان گاز سر باز زده و به «نقص صفت» استناد کرده است.

منابع وزارت نفت مصر اعلام کردند جدول زمان‌بندی جدید تا تابستان ۲۰۲۶ رعایت نشده و اکنون جریان صادره بین ۸۵۰ میلیون تا یک میلیارد فوت مکعب در روز است. رسانه‌های منطقه انگیزه این تأخیر را سیاسی و مرتبط با جنگ غزه و فشارهای داخلی بر دولت نتانیاهو می‌دانند. کارشناسان می‌گویند با وجود پایدنی شرکت‌های شورون، نیومد انرژی و ریتئو، ادامه اختلاف‌ها می‌تواند سرمایه‌گذاری ۲۰ میلیارد دلاری میدان الویاتان را به خطر اندازد. منابع مصری احتمال توقف تدریجی واردات گاز از «اسرائیل» را تا تابستان ۲۰۲۶ تقویت‌شده می‌دانند.

پالایش و پخش

بنزین سوپر تا ۱۰ روز آینده به جایگاه‌ها می‌آید

با عرضه نخستین محموله ۳۰۰ هزار لیتری بنزین سوپر در بورس انرژی، قرار است ظرف ۷ تا ۱۰ روز آینده این سوخت در جایگاه‌ها توزیع شود.

محمد نظیفی، مدیرعامل بورس انرژی اعلام کرد عرضه اولیه با قیمت هر لیتر ۶۵ هزار و ۸۰۰ تومان معامله شده و محموله نهم آذر در بندر امام تحویل می‌شود. حداقل حجم خرید ۱۰ هزار لیتر تعیین شده و کل میزان عرضه‌شده به‌طور کامل فروخته شده است. این اقدام نخستین گام رسمی در مسیر عرضه منظم بنزین سوپر از مسیر بازار سرمایه و تقویت شفافیت در شبکه پخش سوخت به‌حساب می‌آید.

تحویل ۳۹۱ میلیون لیتر نفت‌کوره کم‌سولفور به نیروگاه‌ها

محمدصادق عطیمی‌فر، مدیرعامل شرکت ملی

پالایش و پخش فراورده‌های نفتی، از تحویل ۳۹۱

میلیون لیتر نفت‌کوره کم‌سولفور به چهار نیروگاه حرارتی

تا پایان آبان خبر داد.

وی گفت: این نوع سوخت در چارچوب برنامه

کیفی‌سازی فراورده‌های نفتی و کاهش آلاینده‌ها تولید

شده است. به گفته او، تولید نفت‌کوره کم‌سولفور

در ماه‌های گذشته بخشی از نیاز زمستانی نیروگاه‌ها

را تأمین و مصرف سوخت‌های اصلی مانند نفت‌گاز را

کاهش داده است. اقدام مزبور همسو با سیاست‌های

زیست‌محیطی وزارت نفت و برنامه دولت چهاردهم برای

ارتقای استاندارد فراورده‌ها انجام می‌شود.

سختگوی صنف جایگاه‌داران:

تبخیر بنزین دو برابر استاندارد است
رشا نواز، سخنگوی صنف جایگاه‌داران سوخت، اعلام کرد که تبخیر و انقباض ناشی از دمای بالای بنزین در هنگام تحویل، تا دو برابر بیش از حد مجاز است. او گفت: در حالی که بنزین مجاز ۴۵ لیتر در هر ۱۰ هزار لیتر تعیین شده، در بسیاری نقاط این عدد به ۸۵ تا ۱۰۰ لیتر می‌رسد. نواز با رد ادعای قاچاق میلیون‌لیتری از جایگاه‌ها اظهار کرد: این حجم قاچاق تنها از مسیرهای بزرگ‌تر در زنجیره تأمین قابل وقوع است. به گفته او، سامانه هوشمند سوخت بیش از ۱۵ سال قدمت دارد و عدم شفافیت در تخصیص سهمیه‌ها زمینه تخلف و زیان جایگاه‌داران را فراهم کرده است. وی شفاف‌سازی سیاست‌های قیمتی و نوسازی تجهیزات را شرط بازگشت اعتماد به شبکه عرضه سوخت دانست.

پروژه زیست‌محیطی پالایشگاه اصفهان به مراحل پایانی رسید

پروژه ملی واحد RLUH پالایشگاه نفت اصفهان با هدف کاهش آلاینده‌گی و افزایش کیفیت سوخت در مراحل نهایی ساخت قرار دارد.

به‌گزارش شرکت پالایش نفت اصفهان، نخستین محموله ترافیکی شامل برنج ۲۵ متری با وزن ۲۳۵ تن از شیراز به محل پالایشگاه در حال انتقال است و تا پایان آذرماه در سایت پروژه نصب می‌شود.

با وجود محدودیت‌های ناشی از تحریم، تمام مراحل طراحی و ساخت برچ‌ها و مخازن تحت فشار این پروژه به‌دست متخصصان داخلی انجام گرفته است. تکمیل RLUH، یکی از گام‌های کلیدی پالایشگاه اصفهان در مسیر توسعه پایدار و دستیابی به استانداردهای زیست‌محیطی جهانی محسوب می‌شود.

انقلاب سبز جهان از وعده تا عمل

در حالی که جهان با سرعت به‌سوی بی‌طرفی کربن در حرکت است، نقش کشورهای در حال توسعه بیش از هر زمان دیگری تعیین‌کننده شده است، کشورهایی که با وجود برخورداری از منابع تجدیدپذیر گسترده، هنوز سهم اندکی از سرمایه‌گذاری‌های جهانی را به خود اختصاص داده‌اند. بر پایه گزارش آژانس بین‌المللی انرژی‌های تجدیدپذیر (IRENA)، تنها دو درصد از بیش از ۸۰۰ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری جهانی در انرژی‌های پاک طی سال ۲۰۲۴ به کشورهای کمتر توسعه‌یافته رسیده است، رقم ناچیزی که می‌تواند مسیر گذار انرژی را در مقیاس جهانی تحت‌تأثیر قرار دهد.

به گزارش عصر اقتصاد، در وضعیتی که بودجه‌های دولتی به‌تندی پاسخگوی نیاز مالی برنامه‌های گذار نیستند، تکیه بر سرمایه‌های خصوصی و ایجاد اعتماد در بازارهای نوظهور حیاتی شده است. بیش از ۷۵ درصد سرمایه‌گذاری‌های جهانی در انرژی‌های تجدیدپذیر از سال ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۰ توسط بخش خصوصی انجام شده؛ اما عمده این منابع به سمت بازارهای بالغ هدایت شده‌اند. از همین رو، طراحی برنامه‌های ملی انرژی با رویکرد مشارکتی و مبتنی بر داده، ضرورتی انکارناپذیر است؛ فراترندی که اگر از سطح فنی صرف فراتر رود و به استراتژی مالی تبدیل شود، می‌تواند ریسک‌ها را کاهش دهد و سرمایه‌گذاران را مطمئن سازد که سیاست‌های کلان در مسیر پایدار حرکت می‌کنند.

عصر اقتصاد، گروه انرژی - در حالی‌که نشانه‌های خشکسالی از فرونشست‌های عمیق زمین تا کاهش ۴۰ درصدی بارش‌ها روزبه‌روز نمایان‌تر می‌شود، سه کارشناس برجسته در مدیریت، تصویری نگران‌کننده از وضعیت فعلی آب در کشور ارائه کردند؛ تصویری که نشان می‌دهد ایران دیگر در آستانه بحران نیست، بلکه «در دل آن» قرار دارد. آنان هشدار دادند اگر اصلاحاتی فوری در الگوی کشت، مدیریت منابع و حکمرانی آب انجام نشود، تبعات این بحران تا سال‌های ۱۴۰۷ و ۱۴۰۸ از محیط‌زیست و اقتصاد فراتر رفته و به امنیت، سلامت و حتی سکونت‌پذیری سرراهی بزرگ خواهد رسید.

مهدی زارع، استاد پژوهشگاه ژئولشناسی، با اشاره به کاهش مستمر بارش‌ها گفت: ایران وارد ششمین سال خشکسالی شده و میانگین بارش حدود ۳۰ تا ۴۰ درصد کمتر از دوره‌های نرمال است. به گفته او، جمعیت واقعی کشور با احتساب مهاجران حدود ۹۵ میلیون نفر است و این فشار جمعیتی مصرف سبز را به اوج رسانده است. وی هشدار داد: برداشت بی‌رویه از منابع زیرزمینی به فرونشست سالانه تا ۳۰ سانتی‌متر در تهران انجامیده و این نشانه‌ای از گذار بحران از سطح زیست‌محیطی به سطح اقتصادی و اجتماعی است. به گفته زارع، در شش‌ماه نخست سال جاری حدود ۷۰ درصد آب تهران و البرز از منابع زیرزمینی تأمین شده و خشکی سدها به وضعیتی بحرانی رسیده است.

عصر اقتصاد، گروه انرژی - مدیرعامل گروه پتروپارس از انجام عملیات Roll-Up جکت ۱-WHP پروژه فرزاد ب به همت تلاش گران و متخصصین صنعت نفت و گاز کشور خبر داد و تأکید کرد این عملیات به صورت کاملاً ایمن انجام و جکت درآینده بسیار نزدیک در موقعیت نصب خواهد شد.

به گزارش روابط عمومی و امور بین الملل گروه پتروپارس، حمیدرضا ثقفی با بیان مطلب فوق افزود: توسعه میدان گازی مشترک فرزاد ب شامل دو سکوی سرچاهی و هر سکوی دارای چهار حلقه چاه، یک سکوی آبگیر، یک سکوی اقامتی، تاسیسات دریافت، فرآورش و انتقال گاز و میعانات گازی در خشکی با هدف تولید روزانه ۱۰۰میلیون استاندارد فوت مکعب گاز و در راستای برداشت حداکثری از میدانین مشترک و کاهش ناترازی انرژی در حال اجرا است.

وی با اشاره به فعالیت‌های انجام شده در این پروژه گفت: اقدامات انجام شده

نمونه موفق این رویکرد را می‌توان در برزیل دید. این کشور از طریق برنامه‌ریزی یکپارچه و استراتژی مالی منسجم، سرمایه‌گذاران خصوصی را به‌طور گسترده جذب کرده و توانسته است بیش از ۹۰ درصد برق خود را از منابع تجدیدپذیر تأمین کند. نهادهایی چون دفتر تحقیقات انرژی و وزارت صنایع برزیل با برنامه‌ریزی بلندمدت، بازار منظم مزایده‌های انرژی را به ابزاری برای تقویت اعتماد و رشد تبدیل کرده‌اند.

چارچوب‌های نظارتی پایدار و نقش‌های نهادی شفاف نیز به هماهنگی بین بازیگران صنعت و ایجاد خط لوله پروژه‌های بزرگ کمک کرده است. اما در سوی مقابل، بسیاری از کشورهای در حال توسعه همچنان با کمبود داده، ضعف مدل‌سازی و نبود هماهنگی نهادی روبه‌رو هستند. برنامه‌ریزی انرژی در این کشورها غالباً پراکنده و جدا از مسیرهای توسعه اقتصادی طراحی می‌شود. همین نقیصه باعث شده اهداف زیست‌محیطی و انرژی، علی‌رغم شعارهای پررنگ، به طرح‌های غیرقابل اجرا تبدیل شوند. به‌منظور رفع این شکاف، برزیل با همکاری آژانس بین‌المللی انرژی‌های تجدیدپذیر، «اتلاف» (GCEP) جهانی برای برنامه‌ریزی انرژی» را راه‌اندازی کرده تا به کشورها در ایجاد چارچوب‌های آماده سرمایه‌گذاری کمک کند. این طرح با هدف توسعه مشترک راهکارها، ۲۰۳۰، متناسب هر منطقه طراحی شده و تلاش دارد برنامه‌های ملی را از سطح شعار به بستر اجرایی و سرمایه‌پذیر برساند.

انقلاب سبز جهان از وعده تا عمل

همزمان با این تحولات نهادی، جهان سیاست‌گذاری نیز شاهد بزرگ‌ترین جهش مالی در تاریخ سرمایه‌گذاری انرژی‌های پاک است. در نشست جهانی تغییرات اقلیمی (COP۳۰) در شهر بلم برزیل، شرکت‌های مجموع سرمایه‌گذاری در قالب ائتلاف UNEA، سرمایه‌گذاری‌های سالانه خود را از ۱۱۷ میلیارد دلار به ۱۴۸ میلیارد دلار افزایش خواهند داد. بر اساس برنامه مشترک آن‌ها، تا سال ۲۰۳۰ مجموعه سرمایه‌گذاری در قالب ائتلاف UNEA، از مرز یک تریلیون دلار عبور خواهد کرد. نکته چشمگیر آن است که در این چارچوب، برای هر یک دلار سرمایه‌گذاری در انرژی تجدیدپذیر حدود ۱.۲۴ دلار در شبکه‌ها و ذخایر انرژی اختصاص می‌یابد؛ نشانه‌ای از تغییر تمرکز جهانی از تولید نیرو به توسعه زیرساخت‌های انتقال و پایداری شبکه.

این جهش مالی قرار است ظرفیت تجدیدپذیر جهان را تا سال ۲۰۳۰ بیش از سه برابر کند. شرکت‌ها سالانه ۶۶ میلیارد دلار برای نیروگاه‌های تجدیدپذیر و ۸۲ میلیارد دلار برای شبکه‌ها و ذخیره‌سازها هزینه خواهند کرد. حمایت‌های رسمی بانک‌های توسعه‌ای آفریقا، اروپا و آسیا و «اصول تأمین مالی شبکه‌های سبز» نیز نشان می‌دهد که COP۳۰ از مرحله اعلام تعهدات به مرحله اجرا رسیده است. مدیر اجلاس کاپ۳۰ در نامه‌ای تأکید کرده بود تحقق اهداف سه‌برابر شدن ظرفیت تجدیدپذیرها و دو برابر شدن بهره‌وری انرژی تا سال ۲۰۳۰، بدون همگامی میان توسعه شبکه‌ها و تولید برق ممکن نخواهد بود.

در بخش اجرایی نشست، ائتلاف UNEA

گام‌های مشخصی برای رفع گلوگاه‌های زیرساختی معرفی کرد: اجرای سیاست‌های اتصال انعطاف‌پذیر، ایجاد صندوق جهانی سرمایه‌گذاری در شبکه و انرژی پاک، و برنامه خرید مشترک تجهیزات برای کشورهای کوچک جزیره‌ای. این اقدامات هزینه سرمایه را کاهش داده و مسیر رشد آرام و پیوسته صنایع برق را هموار می‌کند. همچنین UNEZA به‌عنوان شریک اصلی «ائتلاف جهانی انرژی پاک» به رهبری دولت بریتانیا انتخاب شده است تا با همکاری ۷۰ شرکت بزرگ انرژی، زنجیره تأمین جهانی را مقاوم‌تر کند.

در هفته دوم اجلاس، تمرکز مذاکرات بر توسعه شبکه‌های برق و ذخیره‌سازها قرار گرفت؛ جایی که لوییس باروز، مدیر سیاست‌گذاری اتحادیه بین‌المللی انرژی‌های تجدیدپذیر، از بحران سه‌هزار گیگاوات ظرفیت نیروگاهی در صف اتصال به شبکه خبر داد. به گفته او، تنها با افزایش سرمایه‌گذاری جهانی به حدود ۷۰۰ میلیارد دلار تا چند سال آینده می‌توان این ظرفیت بالاستفاده را وارد مدار کرد. پیشنهادهایی نیز برای تخصیص سالانه ۲۰۰ میلیون دلار کمک بلاعوض به شبکه‌های برق کشورهای در حال توسعه مطرح شد تا این جریان مالی به یکی از محورهای کلیدی کاپ۳۱ تبدیل شود.

تحلیل IRENA نیز نشان می‌دهد جهان تا سال ۲۰۳۰ به حدود ۶۷۰ میلیارد دلار سرمایه سالانه در بخش شبکه‌های برق نیاز دارد، زیرا شبکه‌ها اکنون به «بزرگ‌ترین مانع گذار انرژی» بدل شده‌اند. بسیاری از پروژه‌های تجدیدپذیر به‌دلیل ضعف زیرساخت‌های انتقال و ذخیره، هنوز در مرحله طراحی متوقف مانده‌اند. از دید این سازمان، گذار انرژی تنها با افزایش ظرفیت تولید محقق نمی‌شود و نیازمند اصلاحات ساختاری در نظام برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری است؛ اصلاحاتی که بتواند فاصله میان تعهدات و اجرا را از میان بردارد و بودجه‌ها را از طرح‌های آزمایشی به پروژه‌های واقعی سوق دهد.

اکنون با هم‌گرایی سه محور ـ کشورهای در حال توسعه به‌عنوان موتور جذب سرمایه، برنامه‌ریزی استراتژیک به‌عنوان بستر اعتماد مالی، و شبکه‌های برق به‌عنوان ستون گذار جهان در آستانه دوره جدیدی از تحول انرژی ایستاده است. COP۳۰ برزیل نه صحنه شعارهای تازه، بلکه نقطه آغاز مرحله اجرایی گذار جهانی است؛ مرحله‌ای که سرمایه‌ها را قول به عمل و سیاست‌ها از کاغذ به شبکه منتقل می‌شوند، تا مسیر آینده انرژی نه تنها پاک‌تر، بلکه پایدارتر و مقرون‌به‌صرفه‌تر شود.

هوش مصنوعی؛ پیشران بهره‌وری در پرداخت الکترونیک ایران

حسین شینی

مدیر ارشد فناوری های مالی

تحول دیجیتال ضرورتی استراتژیک برای تداوم رشد اقتصادی در دنیای امروزاست. در این میان، صنعت پرداخت الکترونیک ایران که طی دو دهه گذشته شتابی چشم‌گیر در توسعه زیرساخت‌ها و افزایش تراکنش‌ها داشته است، اکنون در آستانه مرحله‌ای تازه قرار دارد؛ مرحله بهره‌وری هوشمند. افزایش حجم تراکنش‌ها به تنهایی شاخص پیشرفت نیست. آنچه آینده این صنعت را رقم می‌زند، میزان توانایی بازیگران آن در مدیریت هوشمند داده‌ها، بهینه‌سازی فرآیندها و تصمیم‌گیری مبتنی بر تحلیل است؛ و اینجاست که هوش مصنوعی (AI) به‌عنوان موتور محرک بهره‌وری وارد میدان می‌شود.

نخست، در بعد عملیاتی، الگوریتم‌های هوش مصنوعی می‌توانند با تحلیل رفتار تراکنش‌ها، الگوهای ناکارآمد یا پرهزینه را شناسایی کرده و بهینه‌سازی‌های خودکار پیشنهاد دهند. در نتیجه، ظرفیت پردازش بالا می‌رود و زمان پاسخ‌دهی به مشتریان کاهش می‌یابد، آن‌هم بدون نیاز به افزایش سخت‌افزار یا هزینه‌های سنگین توسعه.

دوم، در مدیریت ریسک و امنیت تراکنش‌ها، مدل‌های یادگیری ماشین قادرند در لحظه رفتارهای مشکوک را تشخیص داده و از بروز تقلب جلوگیری کنند. به بیان دیگر، هوش مصنوعی می‌تواند امنیت را از «پاسخ‌گویی پس از وقوع» به «پیشگیری قبل از وقوع» ارتقا دهد.

سوم، در بهبود تجربه مشتری و پذیرنده، فناوری‌های هوشمند با تحلیل داده‌های تعامل، نیازها و ترجیحات کاربران را درک کرده و خدمات را شخصی‌سازی می‌کنند. نتیجه این تحول، شکل‌گیری رابطه‌ای عمیق‌تر میان ارائه‌دهندگان خدمات پرداخت و کاربران نهایی است، رابطه‌ای که بر مبنای درک و اعتماد متقابل بنا می‌شود.

البته مسیر بهره‌گیری از هوش مصنوعی تنها با خرید ابزارهای جدید طی نمی‌شود. این مسیر نیازمند داده‌هایک، زیرساخت تحلیلی، فرهنگ سازمانی یادگیرنده و مهارت‌های نوین نیروی انسانی است. بهره‌وری دیجیتال حاصل هم‌افزایی فناوری و تفکر است؛ نه جایگزینی انسان با ماشین. چسارت آن در پذیرش این تحول بستگی دارد. هوش مصنوعی نه تهدید، بلکه فرصتی است برای آن‌که بازیگران این صنعت از رقابت بر سر حجم تراکنش، به رقابت بر سر کیفیت تصمیم و بهره‌وری هوشمند گام بردارند.

مدیرعامل فرابورس عنوان کرد:

هوش مصنوعی موتور محرک تحول دیجیتال در بازار سرمایه

محمدرعلی شیرازی، مدیرعامل فرابورس ایران، در همایش سالانه بازار سرمایه از برنامه‌های هدفمند این بازار در حوزه دارایی‌های دیجیتال و توسعه فناوری‌های نو خبر داد. شیرازی با تأکید بر اینکه این برنامه‌ها در چارچوب مقررات و با رویکردی هم‌سو با استانداردهای بین‌المللی دنبال می‌شود، هدف اصلی آن‌ها را ارتقای کارایی، شفافیت، امنیت و انصاف در معاملات عنوان کرد.

او شش محور اصلی تحول در بورس‌ها را «مصونیت دارایی سرمایه‌گذاران، شفافیت اطلاعات، دسترسی بدون محدودیت زمانی و مکانی، سرعت تسویه، انصاف معاملاتی و کاهش هزینه‌ها» برشمرد. مدیرعامل فرابورس همچنین با اشاره به نقش فناوری‌های نوین گفت فناوری‌هایی مانند هوش مصنوعی، دفتر توزیع‌شده (DLT)، دارایی‌های دیجیتال، محاسبات کوانتومی، تحلیل داده‌های بزرگ و اتوماسیون رباتیک نقشی کلیدی در تحقق اهداف تحول دیجیتال دارند. به گفته او، هوش مصنوعی می‌تواند در فرآیندهایی از جمله پذیرش ناشران، تحلیل صورت‌های مالی، پایش عملکرد شرکت‌ها، شناسایی تخلفات و تطبیق معاملات با مقررات به‌کار گرفته شود.

منا انتشار نتایج تحقیق داخلی درباره آسیب شبکه‌های اجتماعی را متوقف کرد

به گزارش پیوست، اسناد جدیدی که در جریان یک پرونده حقوقی در آمریکا منتشر شده نشان می‌دهد شرکت متا پس از دستیابی به شواهدی درباره اثرات منفی فیسبوک و اینستاگرام بر سلامت روان کاربران، ادامه یک پژوهش داخلی را متوقف و نتایج آن را منتشر نکرده است. بر اساس این گزارش، این مطالعه که در سال ۲۰۲۰ و با همکاری شرکت نیلسن و با عنوان «Project Mercury» انجام شده، نشان داده است که توقف یک‌هفته‌ای استفاده از فیسبوک موجب کاهش معنادار احساس افسردگی، اضطراب و مقایسه اجتماعی در میان کاربران می‌شود.

پژوهشگران داخلی متا این نتایج را معتبر دانسته‌اند و حتی برخی کارکنان، تصمیم مدیران برای عدم انتشار یافته‌ها را با «رفتار صنعت تنباکو در پنهان‌کاری علمی» مقایسه کرده‌اند. با این حال، متا در واکنش به این افشاگری مدعی شده است که تحقیق مذکور دارای «نقص‌های روش‌شناختی» بوده و شرکت سال‌هاست برای ارتقای ایمنی کاربران به‌ویژه نوجوانان اقداماتی انجام داده است. افشای این اسناد بخشی از شکایت صدها منطقه آموزشی در ایالات متحده علیه متا، گوگل، نت‌یاک و اسنپ‌چت است؛ شایکان این شرکت‌ها را متهم می‌کنند که خطرات استفاده از پلتفرم‌های خود را با خانواده‌ها پنهان کرده، کودکان زیر ۱۳ سال را به حضور در این شبکه‌ها ترغیب کرده و با طراحی قابلیت‌هایی که تعامل را افزایش می‌دهد، نوجوانان را در معرض مخاطرات روانی قرار داده‌اند.

حمایت واقعی از رسانه‌ها در شفافیت و اعتماد است، نه در محدودیت و انضباط گرابی

داور رقابت یا رقیب داوری!

مهرین نظری

گروه اقتصاد دیجیتال

https://asre-eghtesad.com

در بسیاری از کشورها، تنظیم‌گری رسانه‌ای به کمیسیون‌های مستقل واگذار می‌شود؛ نهادهایی که از دولت، گروه‌های سیاسی و صاحبان رسانه فاصله دارند و ترکیبشان متنوع است. اما در این طرح، نهاد صداسوسیم، که خود بازیگر بزرگ و رقیب رسانه‌های آنلاین است، در جایگاه تنظیم‌گر و رسیدگی‌کننده نیز می‌نشیند. این وضعیت، تضاد منافعی آشکار ایجاد می‌کند: چگونه نهادی که به‌طور طبیعی علاقه‌مند به محدودکردن رقباست، می‌تواند داور بی‌طرفی آن رقبا نیز باشد؟ نکته مهم دیگر، شیوه برخورد با تخلفات احتمالی است. جریمه‌های مالی سنگین، تعلیق فعالیت، یا محدودیت دسترسی، ابزارهایی هستند که در صورت شفاف‌نبودن فرآیند تشخیص و رسیدگی، بیشتر به تهدید شباهت پیدا می‌کنند تا ابزار تنظیم‌گری. رسانه‌ای که در فضای دشوار اقتصادی امروز فعالیت می‌کند، تاب تعلیق یا قطع دسترسی حتی برای چند روز را ندارد. همین تهدید کفایت می‌کند تا رسانه‌ها قبل از انتشار هر گزارشی با نقد، چندین‌بار محاسبه کنند که آیا ممکن است زیر تیغ مجازات قرار گیرند یا نه. اما شاید مهم‌ترین پرسشی که باید از طراحان این قانون پرسید این است: آیا هدف، بهبود کیفیت محتوای آنلاین است یا مدیریت روایت؟ اگر هدف کیفیت است، راه آن حمایت از آموزش رسانه‌ای، ارتقای سواد دیجیتال، مقابله با اخبار جعلی و کمک به استقلال مالی رسانه‌هاست. اگر هدف امنیت کاربران است، باید از شفافیت، تقویت قوانین حریم خصوصی و ایجاد مسیرهای اعتراض و رسیدگی عادلانه آغاز کرد.

اما اگر هدف کنترل جریان اطلاعات است، طبیعی است که سنگینی طرح به سمت محدودیت‌ها و اختیاراتی گسترده برای نهادهای نظارتی برود. جامعه امروز بیش از هر زمان دیگری نیاز به رسانه‌های متکثر، مستقل و جسور دارد. مشکلات اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی در چنین سکوتی حل نمی‌شوند. قانون‌گذاری باید راه را برای گفت‌وگو بازتر کند، نه تنگ‌تر. اگر قانون‌گذاران به‌دنبال حمایت واقعی از رسانه‌ها هستند، باید از پرسش ساده‌ای شروع کنند: چگونه رسانه‌ای سالم و آزاد داشت؟ پاسخ این پرسش در محدودیت نیست، در اعتماد و شفافیت است. طرح کنونی بیش از آنکه راهی برای «حمایت» باشد، تصویری از «محاصره» رسانه‌هایی است که معتقد به حرکت در چارچوب قانون هستند. و در جهانی که امروز شهروند خبرنگار مطرح است فقط می‌توان در این حوزه نظارت پسینی را مورد توجه قرار داد اما نه با واژه های قابل تفسیر!

مشکل اصلی الزام نیست؛ مبهم‌بودن آن است. هر قانونی زمانی عادلانه است که معیارهایش مشخص، قابل اعتراض و قابل پیش‌بینی باشد. اما وقتی معیارهای تخلف یا تشخیص «محتوای نامطلوب» به‌صورت کلی و تفسیربردار مطرح می‌شوند، نتیجه‌اش بی‌ثباتی و سردرگمی برای رسانه‌هاست. رسانه‌ای که نمی‌داند دقیقاً چه چیزی خط قرمز است، ترجیح می‌دهد کمتر بگوید و محافظه‌کارتر عمل کند. همین خودسانسوری، آرام و تدریجی، بزرگ‌ترین تهدید برای حیات رسانه‌هاست. مسئله دیگر، تمرکز قدرت داوری در یک یا دو نهاد خاص است.

هوش مصنوعی باید ابزار انسان بماند، نه جایگزین او

مکس تگمارک، استاد پژوهشی مؤسسه فناوری ماساچوست و رئیس و هم‌بنیان‌گذار مؤسسه «Future of Life»، در گفت‌وگویی اختصاصی با پیوست تأکید کرده است که توسعه هوش مصنوعی باید تحت نظارت دقیق و با رویکردی انسان‌محور ادامه یابد تا این فناوری به‌جای آنکه جایگزین انسان شود، در نقش ابزاری توانمندساز باقی بماند.

تگمارک که در حاشیه رویداد Web Summit ۲۰۲۵ سخن می‌گفت، هشدار داد: رقابت شتاب‌زده برای ساخت سیستم‌های فوق‌پیشرفته و غیرقابل‌کنترل می‌تواند پیامدهای جدی برای جوامع داشته باشد. او تأکید کرد بسیاری از سیاست‌گذاران آگاهی کافی درباره نسل‌های آینده هوش مصنوعی ندارند و این خلأ دانشی باید با آموزش و اطلاع‌رسانی علمی از سوی دانشگاه‌ها، رسانه‌ها و نهادهای پژوهشی جبران شود.

او در این مصاحبه به نگرانی‌های اخلاقی و روان‌شناختی نیز اشاره کرده و گفته است: یکی از خطرات محتمل، توانایی روزافزون هوش مصنوعی در شناخت عمیق رفتار و ذهن انسان است؛ موضوعی که در صورت نبود مقررات کافی می‌تواند به دستکاری کاربران منجر شود. تگمارک پیشنهاد داده که برای خدمات حساس مبتنی بر هوش مصنوعی، محدودیت‌های سنی و چارچوب‌های شفاف‌تری تدوین شود.

وی همچنین رقابت میان آمریکا و چین را در دو

مدیرعامل بورس انرژی:

رویکرد مجوز محور رگولاتوری مانع توسعه فناوری‌های نو است

تلاش شد آن را از طریق یک نهاد در انحصار بگیریم. آنچه یک توکن را به توکنی قدرتمند . مانند اتریوم . تبدیل می‌کند، مدل اقتصادی پشتیبان آن است. اگر توکن مدل اقتصادی نداشته باشد، طبیعتاً احتمال موفقیت آن پایین است.» مدیرعامل بورس انرژی همچنین با اشاره به پیشرفت پرداخت‌های دیجیتال در برخی کشورها گفت: «امروز بیش از ۹۲ درصد تراکنش‌های کشور کنیا از طریق موبایل‌مانی انجام می‌شود؛ در حالی که پیش از آن، پول فیزیکی تنها ابزار مبادله بود.» او در پایان تأکید کرد: «رگولاتوری مجوزمحور در ایران باعث کند شدن روند توسعه و به‌کارگیری فناوری‌های نو شده و نیازمند بازنگری اساسی است.»

فولاد امیرکبیر با حمایت شستان، پیشگام تولید سازه‌های خورشیدی شد

مدیرعامل شستان اعلام کرد که فولاد امیرکبیر کاشان طرح تولید صنعتی سازه‌های فلزی پنل‌های خورشیدی را با هدف پیوند صنعت فولاد به انرژی‌های پاک آغاز کرده است. این اقدام در راستای حرکت گروه شستان به سوی انرژی‌های تجدیدپذیر و پاسخ به نیاز بازار رو به رشد خورشیدی کشور صورت گرفته است.

به گزارش عصر اقتصاد، افشار بازیار، مدیرعامل شرکت سرمایه‌گذاری شستان، در حاشیه نمایشگاه «متافو» با اشاره به شرایط دشوار صنعت فولاد (شامل ناترازی انرژی و هزینه‌های بالا)، تأکید کرد که سودآوری فولاد امیرکبیر نشان‌دهنده مدیریت کارآمد است. وی تصریح کرد که با وجود اجرای پروژه‌های بزرگ پتروشیمی، گروه شستان پروژه توسعه‌ای جدیدی را در فولاد امیرکبیر برای تولید صنعتی سازه‌های پنل‌های خورشیدی تصویب کرده که تجهیزات آن در حال تأمین است. بازیار عنوان کرد: اقلیم ایران ظرفیت فوق‌العاده‌ای برای استفاده از انرژی خورشید دارد و فولاد امیرکبیر نخستین شرکت صنعتی است که برای پاسخ به نیاز این بازار نو وارد میدان شده است.

بازیار رویکرد تازه گروه شستان در تنوع سبد سرمایه‌گذاری را تشریح کرد و افزود: پس از نفت، گاز و پتروشیمی، این گروه اکنون در حوزه معدن و پروژه‌های انرژی نو نیز فعال شده است و فولاد امیرکبیر به نماد این تغییر جهت تبدیل می‌شود که صنعت پاره را با فناوری نو

هم‌راستا می‌کند. وی همچنین به مذاکرات شستان برای اکتشاف معادن در خراسان رضوی، خراسان جنوبی و آذربایجان غربی اشاره کرد و گفت که این‌جهت‌گیری به سوی اقتصاد چندبخشی است. مدیرعامل شستان در پایان تأکید کرد که فولاد امیرکبیر با آغاز این طرح، مسیری جدید در تعامل صنعت و انرژی گشوده و نتایج آن می‌تواند الگویی برای سایر واحدهای صنعتی در بخش انرژی خورشیدی باشد.

عصر اقتصاد

www.asre-eghtesad.com

طرح هله کاشت یک هیلارد درخت اصلاح شد

